

عیب یابی و تعیین استراتژی تعمیر یا جایگزین نمودن الکتروموتورهای معیوب

ایمان زنگی آبادی^۱، امید منصوری^۲، میلاد بختیاری کفаш^۳

i.zangiabadi@zisco.midhco.com، شرکت فولاد زرند ایرانیان، کرمان،

o.mansoury@zisco.midhco.com، شرکت فولاد زرند ایرانیان، کرمان،

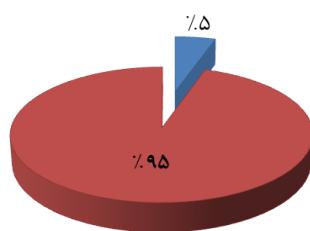
m.bakhtiari@zisco.midhco.com، شرکت فولاد زرند ایرانیان، کرمان،

تعمیراتی و یا خدماتی وجود خواهد داشت. در نتیجه، تصمیم برای تعمیر یا جایگزینی یک الکتروموتور بر پایه‌ی در دسترس بودن و یا در نظر گرفتن جنبه‌های اقتصادی کوتاه مدت اخذ می‌شود و نه بر اساس ارزیابی و برنامه ریزی بلند مدت. عموماً در زمان معیوب شدن موتورها، بالاترین اولویت به امکان سرویس دهی بر می‌گردد و نه به بهینه سازی عملکرد آن. هزینه‌ی نشأت گرفته از این نوع تصمیمات عجولانه، می‌تواند بسیار گران تمام شده و منجر به هزینه‌های اجرایی مربوطه، عملکرد ضعیف تجهیزات و سرویس های نامطمئن گردد. کارشناسان راهکار جایگزین برای هزینه‌ی اولیه و تصمیم گیری سریع برای پیاده سازی یک طرح مناسب را مدیریت تعمیر و نگهداری الکتروموتور می‌دانند. داشتن یک برنامه ریزی برای موتورها، قبل از معیوب شدن، هر دو ویژگی سرعت واکنش و افزایش راندمان را در پی خواهد داشت[۱].

- هزینه‌ی موتورهای الکتریکی بیش از آن چیزی است

که تصور می‌شود!

طبق تایید کنسرسیوم بهره وری انرژی^۱، هزینه‌های خرید، نصب و تعمیر کردن الکتروموتورها در حدود ۵٪ از هزینه‌ی موتورهای الکتریکی می‌باشد، به عبارتی انرژی الکتریکی مصرفی یک الکتروموتور، ۹۵٪ کل هزینه‌ی عملکرد آن در طول عمر آن می‌باشد. به شکل زیر توجه کنید[۲].

شکل ۱: نمونه‌ای از هزینه‌های عملکرد یک الکتروموتور در طول عمر آن

چکیده
با توجه به کاربرد گسترده الکتروموتورها در صنایع، عیب یابی و به طبع آن تعمیر و رفع عیب آن، از اهمیت بالایی برخوردار است. لذا در این مقاله ابتدا به شرح مواردی از شایع ترین علل بروز عیب در الکتروموتورها پرداخته شده و در ادامه سعی شده با توجه به دیدگاه صنعتی، یک استراتژی کلی برای انتخاب بین دو امر سیم پیچی مجدد یا تامین و جایگزینی الکتروموتورهای معیوب ارائه شود. مبنای تصمیم گیری در این مقاله، مقایسه هزینه‌های تعمیر و خرید الکتروموتور نو بوده که در نهایت طبق فلوچارت پیشنهادی امکان انتخاب یکی از دو تصمیم را فراهم می‌کند. لذا با تکیه بر مقایسه قیمت‌های خرید و جایگزینی الکتروموتورها این نتیجه حاصل می‌شود که تعمیر موتورهای الکتریکی هنگام معیوب شدن آنها می‌تواند در بسیاری از موارد، یک گزینه مقرر باشد.

واژه‌های کلیدی

عیب یابی، روتور، استاتور، تعمیر الکتروموتور، جایگزینی الکتروموتور

- مقدمه

اگر هزینه، کارایی و بازده پس از سیم پیچی مجدد شناخته شود، تعمیر الکتروموتورها هنگام معیوب شدن آنها می‌تواند در بسیاری از موارد، یک گزینه مقرر باشد. تصمیم به تعمیر یک الکتروموتور معیوب یا جایگزینی آن با الکتروموتور جدید، می‌تواند به صورت اقتصادی ارزیابی شود. هزینه موتور جدید و برآورد تعمیر آن آسان تر به نظر می‌آید اما بررسی راندمان و بهره وری موتور پس از تعمیر آن به راحتی در دسترس نیست. علاوه بر آن در این مقاله سعی شده است بررسی های فنی و اقتصادی در خصوص جایگزینی و یا سیم پیچی مجدد یک الکتروموتور معیوب انجام و راهکارهای پیشگیرانه برای جلوگیری از معیوب شدن آن و همچنین فلوچارت تصمیم گیری در این رابطه ارائه شود. بیشتر تصمیمات مربوط به موتورهای الکتریکی در زمان معیوب شدن آنها اخذ می‌شوند. هنگامی که زمان محدود باشد، هزینه‌های تسریع کار افزایش پیدا می‌کنند. در این شرایط، فرصت محدودی برای آنالیز گزینه‌ها و مذاکره با مراکز

- اضافه ولتاژ: بیش از ۱۰٪ افزایش، سبب کاهش بازدهی و ضریب توان شده و به عایق آسیب می‌رساند.
- کاهش ولتاژ: سبب افزایش جریان ایجاد گرمای بیش از حد شده و بازدهی موتور را در بار کامل کاهش می‌دهد.
- عدم تعادل ولتاژ: باعث گرمای بیش از حد و کاهش بازدهی می‌شود.
- عدم تعادل بیشتر از ۱٪ سبب کاهش توان خروجی موتور شده و همچنین موتورها هرگز نباید تحت عدم تعادل ولتاژ بیش از ۵٪ قرار بگیرند.

۳-۳- رطوبت

- رطوبت زمانی مشکل ساز می‌شود که موتور مدت زمانی خاموش بوده و شرایط برای ایجاد شبیم مهیا باشد. رطوبت قدرت عایقی سیم لakkی و سایر مواد عایق بندی را کاهش می‌دهد. همچنین باعث خوردگی بیرینگ و سایر اجزای مکانیکی می‌شود. رطوبت از هوا می‌تواند با برخی از آلاینده‌های ذرات ترکیب شده و ایجاد ذرات رسانا کند. اگر موتور گرم نگه داشته شود میتوان رطوبت عایق را می‌توان به طور قابل توجهی کاهش داد. در صورت امکان، موتورهای نگهداری شده در محیط‌های مرطوب باید چند ساعت یا حتی چند روز قبل از راه اندازی برای از بین بردن رطوبت عایقهای، پیش گرم شوند. سپس یک آزمایش عایق بین اطمینان از شروع این انجام شود.
- استراتژی‌های کنترل رطوبت عبارتند از:
- با گرم کردن یا رطوبت زدایی هوا، محیط موتورهای خاموش را زیر ۰.۸٪ رطوبت نسبی حفظ کنید.
  - برای موتورهای جدید یا تعمیر شده‌ی خاموش، از المنت گرم کن برای کاهش رطوبت سیم پیچ استفاده کنید.
  - محور موتورهای را به صورت دوره‌ای چرخانده تا روغن را روی سطوح بیرینگ نگه داشته شود.

۴-۴- آلودگی

- آلاینده‌ها نمی‌توانند به طور کامل توسط محافظه‌ی موتور حذف شوند. آلودگی به سه حالت زیر سبب آسیب به موتورها می‌شود:
- ساییدگی، خوردگی، گرمای بیش از حد.
  - برخی از ذرات هوا بسیار ساینده بوده و آلودگی با ذرات ساینده می‌تواند سبب از بین رفتن لاق سیم پیچی موتور در حال استفاده شود. بعضی از مواد مانند نمک، گرد و غبار زغال سنگ، کنسانتره سنگ آهن از لحاظ الکتریکی رسانا بوده و می‌توانند سبب ضعف در عایق بندی شوند، به ویژه هنگامی که از رطوبت بالا باشد [۳].

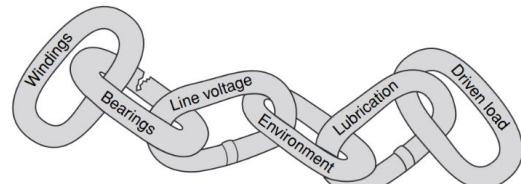
۵- روانکاری نا مناسب

- روانکاری بیش از حد به اندازه روانکاری کم، سبب اختلال در عملکرد موتور می‌شود. اگر کنترل دقیقی در عملیات روانکاری نشود، گریس و روغن خود می‌تواند باعث تجمع آلاینده‌ها در محل بیرینگ‌ها و یاتاقان‌ها شود.

این نمودار دایره‌ای بر اساس یک الکتروموتور ۷۵ کیلوواتی که دارای راندمان ۹۴/۵٪ می‌باشد، ترسیم شده است. فرض می‌شود که این موتور ۱۸ سال عمر داشته و هر سال ۶۳۰۰ ساعت کار کند. مشاهده می‌شود که تنها ۵٪ کل هزینه‌ها مربوط به خرید، نصب، تعمیرات و نگهداری آن می‌باشد. لازم به توضیح است که مقادیر دقیق، با توجه به عواملی مانند راندمان، اندازه موتور، هزینه برق و همچنین زمان کارکرد آن، می‌تواند تغییر کند. با توجه به اینکه یک کارخانه‌ی صنعتی ممکن است ده ها، صدها و با حتی هزاران موتور در حال کار داشته باشد، حفاظت از موتورها، استفاده از موتورهای با راندمان بالا و مدیریت کردن مصرف آنها می‌تواند به خودی خود یک صرفه جویی مطمئن به حساب آید.

۳- دلایل معیوب شدن الکتروموتورها

الکتروموتورها تنها به واسطه تعداد ساعت‌های کارکردن معیوب نمی‌شوند. تنش‌های وارد شده به موتور نظیر گرما، شرایط غیرعادی شبکه‌ی برق، رطوبت، آلودگی، عدم خنک سازی و بارهای مکانیکی بیش از توان موتور به همراه زمان کارکرد موتورها می‌توانند عوامل فرسودگی و خراب شدن موتورها باشند. اگر این عوامل تنش‌زا به حداقل برسند موتورها برای چند صد هزار ساعت توانایی کارکردن دارند. به عبارتی هرگاه یک الکتروموتور به اصطلاح می‌سوزد، نشان دهنده‌ی آن است که سیستم حفاظتی مناسب برای این تجهیز انتخاب نشده و یا اگر درست انتخاب شده است، به درستی تنظیم نشده است [۳].

شکل ۲: المان‌های تاثیرگذار در سلامت موتور

۱- گرما

درجه حرارت بیش از رنج طراحی، سبب کاهش خاصیت عایقی می‌شود. به طوری که برای هر ۱۰ درجه سانتی گراد بالاتر از حد طراحی، عمر عایق موتور نصف می‌شود. علل اولیه گرمای بیش از حد عبارتند از اضافه بار، استارت‌های مکرر و پی در پی، درجه حرارت بالای محیط، ولتاژ کم یا نامتعادل، تهویه نامناسب

۲- شرایط غیر عادی شبکه‌ی برق

توان نامی یک الکتروموتور زمانی حاصل می‌شود که یک موج سینوسی کامل با دامنه و فرکانس مناسب در دسترس باشد، که به دلیل مشکلات زیر، به ندرت به دست می‌آید:

- وجود هارمونیک‌ها: سبب گرمای بیش از حد و کاهش راندمان می‌شود.

۳-۶- بارهای مکانیکی غیر معمول

انواع مختلفی از شرایط مکانیکی می‌توانند سبب ایجاد استرس بیش از حد بر روی بیبرینگ‌ها شده که منجر به خرابی زودهنگام یا انحراف فرم موتور و باعث عدم تقارن در فاصله هوایی بین رتور و استاتور شوند که به نوبه خود باعث ایجاد لرزش و معیوب شدن بیبرینگ یا گرمایی بیش از حد سیم پیچی شود.

شرایط برای جلوگیری از این موارد عبارتند از:

- محکم کردن بیش از حد تسمه روی پولی‌ها
- عدم تعادل دینامیکی بار یا عدم تعادل داخلی رتور
- استفاده از بیبرینگ نامناسب

شکل ۵: معیوب شدن دو فاز سیم پیچی

۳-۷-۳- سیم پیچی هر سه فاز سوخته باشد

اگر الکتروموتور در مقابل اضافه بار، ولتاژ بالا یا پایین حفاظت نشود و یا خنک کاری از دست برود، موتور به صورت کامل می‌سوزد.

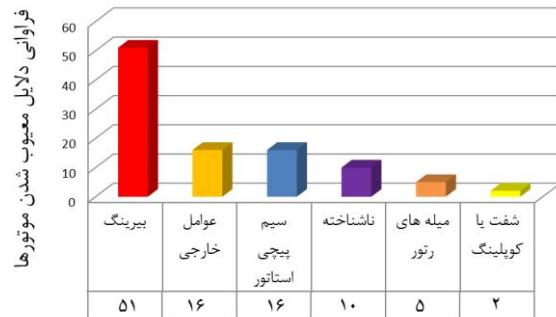
شکل ۶: معیوب شدن هر سه فاز سیم پیچی

۴-۷-۳- رتور قفل شده باشد

در صورت عدم روانکاری مناسب، ممکن است رتور قفل شده و باعث سوختن موتور شود.

شکل ۷: قفل شدن رotor

شکل ۳: درصد دلایل معیوب شدن موتورها [۴]

۷-۳- برخی از دلایل الکتریکی

به دلیل وجود دلایل زیاد و فسلقه‌ی حفاظت، در اینجا از ارائه شرح کامل خطاها ایکتیکی و انواع معیوب شدن الکتروموتورها صرف نظر می‌شود و تنها به چند سطر توضیح و تصویر بسنده می‌شود. موارد سوختن الکتروموتورها می‌تواند به شرح زیر باشد:

۳-۱- سیم پیچی مربوط به یک فاز سوخته باشد

اگر در هنگام کارکرد یک الکتروموتور یک فاز موتور قطع شود، منجر به ایجاد عدم تعادل، ایجاد توالی منفی، افزایش فرکانس در فضای استاتور، افزایش تلفات هسته، افزایش دمای هسته‌ی الکتروموتور و در نتیجه سبب فشار حرارتی به هر دو کلاف شده و پس از سوختن کلاف اول، حفاظت عمل کرده که دیگر فایده‌ای ندارد.

دلیل: عدم وجود تجهیز کنترل فاز

شکل ۴: معیوب شدن یک فاز سیم پیچی

- ضریب افزایش بها برای استفاده از عایق نومکس، بر اساس نامه دریافتی از اتحادیه صنف تولید کنندگان، تعمیرکاران، سیم پیچی ها و فروشندها قطعات یدکی لوازم خانگی بودتی، حرارتی شهرستان کرمان، ۱/۶ می باشد.
- میزان سیم لاکی مسی استفاده شده برای الکتروموتورهای ۳۰۰۰ دور در دقیقه ۰/۸ کیلوگرم به ازای هر کیلووات، برای الکتروموتورهای ۱۵۰۰ دور در دقیقه ۱/۱ کیلوگرم و برای الکتروموتورهای ۱۰۰۰ دور در دقیقه ۱/۲۵ کیلوگرم به ازای هر کیلووات در نظر گرفته شده است.
- قیمت سیم مسی مورد استفاده در سیم پیچی الکتروموتورهای تعمیری به ازای هر کیلوگرم ۱،۳۵۰،۰۰۰ ریال در نظر گرفته شده است.
- قیمت الکتروموتورهای نو بر اساس نرخ نامه یکی از شرکت های معترض سازنده الکتروموتور در ایران، مصوب دی ماه سال ۱۳۹۸ لحاظ گردیده است.

۱-۵- محاسبه ی برآورد هزینه سیم پیچی مجدد با توجه به مفروضات بالا، برآورد هزینه سیم پیچی مجدد الکتروموتورها به تفکیک دور بر دقیقه تهیه گردیده که مقایسه آن با جایگزینی الکتروموتور نو به شرح جدول زیر ارائه می گردد:

۴- حداقل فانکشن های حفاظتی برای یک الکتروموتور چیست؟

حداقل فانکشن های حفاظتی برای یک الکتروموتور فشار ضعیف به شرح جدول ذیل می باشد:

جدول ۱: حداقل فانکشن های حفاظتی برای یک الکتروموتور [۵]

ANSI CODE	نوع حفاظت	توان الکتروموتور [KW]
۵۱	اضافه بار	
۵۰	اتصال کوتاه	P<۱۸/۵
۷۷P	قطع فاز	
۵۰.G	ارت لیکیج	۱۸/۵ <P<۵۵
۵۰.G	ارت فالت	P>۵۵ فانکشن اضافه برای P<۵۵

۵- آنالیز اقتصادی

آنالیز اقتصادی سیم پیچی الکتروموتورها در این مقاله، براساس مفروضات زیر می باشد:

- مرجع قیمت های اجرت تعمیر الکتروموتورها، براساس نرخ نامه مصوب سال ۱۳۹۸ بوده که در حال حاضر جاری می باشد.

جدول ۲: مقایسه هزینه سیم پیچی مجدد و تامین و جایگزینی الکتروموتور

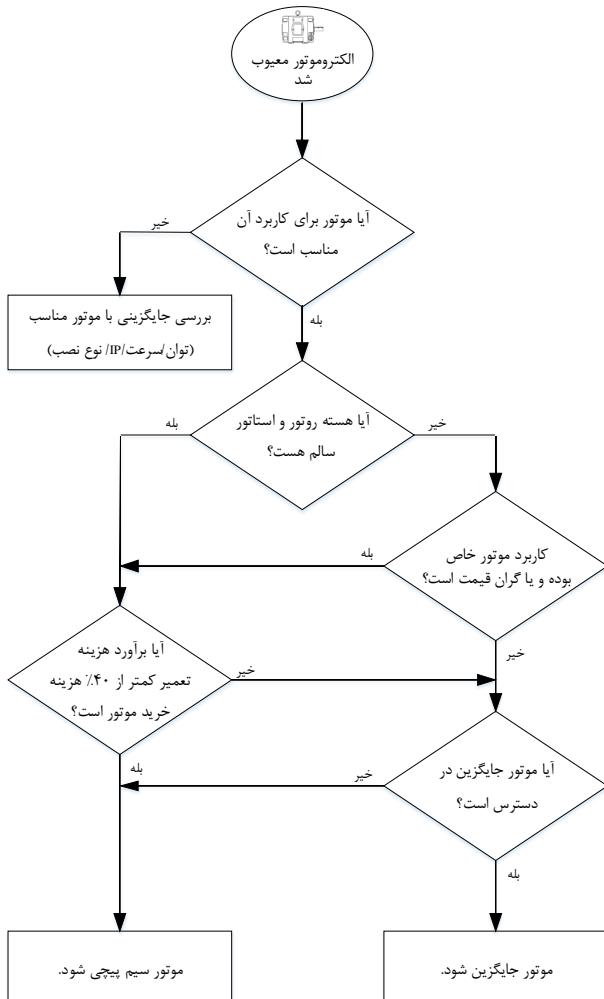
ردیف	توان (KW)	۱۰۰۰ R.P.M			۱۵۰۰ R.P.M			۳۰۰۰ R.P.M		
		نسبت هزینه تعمیر به هزینه جایگزینی (درصد)	قیمت خرید الکتروموتور	هزینه کل سیم لاکی و اجرت با عایق نومکس (ریال) (درصد)	نسبت هزینه تعمیر به هزینه جایگزینی (درصد)	قیمت خرید الکتروموتور	هزینه کل سیم لاکی و اجرت با عایق نومکس (ریال) (درصد)	نسبت هزینه تعمیر به هزینه جایگزینی (درصد)	قیمت خرید الکتروموتور	هزینه کل سیم لاکی و اجرت با عایق نومکس (ریال) (درصد)
۱	۷۵	۲۶٪	۶۹,۵۵۲,۰۰۰	۱۸,۰۴۵,۵۴۱	۳۸٪	۴۳,۲۰۰,۰۰۰	۱۶,۵۵۶,۱۵۶	۴۰٪	۳۴,۰۷۰,۰۰۰	۱۳,۵۷۷,۳۸۷
۲	۱۱	۲۶٪	۹۵,۸۲۱,۰۰۰	۲۵,۰۰۷,۳۱۲	۲۵٪	۸۹,۴۰۰,۰۰۰	۲۲,۷۷۳,۲۳۵	۳۲٪	۵۷,۱۷۵,۰۰۰	۱۸,۳۰۵,۰۸۰
۳	۱۵	۳۰٪	۱۰۷,۷۵۱,۰۰۰	۳۲,۸۳۳,۰۸۳	۳۱٪	۹۶,۷۰۰,۰۰۰	۲۹,۸۵۴,۳۱۳	۳۷٪	۸۷,۵۵۰,۰۰۰	۲۳,۸۹۶,۷۷۳
۴	۱۸/۵	۳۲٪	۱۲۴,۲۶۵,۰۰۰	۴۰,۱۱۸,۸۵۴	۳۳٪	۱۱۰,۴۰۰,۰۰۰	۳۶,۳۹۵,۳۹۱	۳۴٪	۸۶,۰۴۴,۰۰۰	۲۸,۹۴۸,۴۶۶
۵	۲۲	۳۷٪	۱۲۸,۳۰۰,۰۰۰	۴۷,۵۶۶,۶۲۴	۳۶٪	۱۱۸,۳۵۰,۰۰۰	۴۳,۰۹۸,۴۶۹	۳۵٪	۹۸,۱۹۶,۰۰۰	۳۴,۱۶۲,۱۶۰
۶	۳۰	۳۷٪	۱۶۴,۸۹۷,۰۰۰	۶۰,۸۴۲,۱۶۶	۳۸٪	۱۴۵,۹۰۰,۰۰۰	۵۴,۸۸۴,۶۲۶	۳۶٪	۱۱۹,۸۷۱,۰۰۰	۴۲,۹۶۹,۵۴۶
۷	۳۷	۳۷٪	۲۰۱,۶۸۱,۰۰۰	۷۴,۸۳۷,۷۰۷	۳۹٪	۱۷۲,۸۰۰,۰۰۰	۶۷,۳۹۰,۷۸۲	۴۲٪	۱۲۵,۸۴۵,۰۰۰	۵۲,۴۹۶,۹۳۳
۸	۴۵	۳۷٪	۲۵۰,۴۵۲,۰۰۰	۹۱,۵۶۹,۲۴۸	۴۳٪	۱۹۳,۴۵۰,۰۰۰	۸۲,۶۳۲,۹۳۹	۳۶٪	۱۷۹,۲۰۰,۰۰۰	۶۴,۷۶۰,۳۱۹
۹	۵۵	۴۱٪	۲۸۹,۶۱۵,۰۰۰	۱۱۷,۹۶۲,۵۶۱	۴۴٪	۲۴۰,۶۰۰,۰۰۰	۱۰۶,۷۹۲,۱۷۳	۴۳٪	۱۹۵,۸۳۰,۰۰۰	۸۴,۴۵۱,۳۹۹
۱۰	۷۵	۴۶٪	۵۹۸,۶۵۱,۰۰۰	۱۵۲,۷۳۵,۴۱۴	۴۰٪	۳۴۳,۰۰۰,۰۰۰	۱۳۷,۸۴۱,۵۶۴	۳۹٪	۲۷۷,۳۶۱,۰۰۰	۱۰۸,۰۵۳,۸۶۵
۱۱	۹۰	۴۹٪	۶۶۲,۶۲۸,۰۰۰	۱۹۴,۷۴۴,۲۶۸	۴۵٪	۳۸۹,۴۰۰,۰۰۰	۱۷۶,۱۲۶,۹۵۵	۴۶٪	۳۰۳,۰۲۰,۰۰۰	۱۳۸,۸۹۲,۳۳۱
۱۲	۱۱۰	۴۱٪	۷۵۹,۸۹۳,۰۰۰	۲۳۲,۰۷۳,۱۲۱	۳۰٪	۷۰۸,۵۰۰,۰۰۰	۲۰۹,۷۳۲,۳۴۷	۳۰٪	۵۵۲,۷۳۱,۰۰۰	۱۶۵,۰۵۰,۷۹۸
۱۳	۱۲۲	۴۰٪	۹۱۶,۸۵۶,۰۰۰	۲۷۸,۸۴۷,۷۴۵	۳۰٪	۸۴۵,۷۵۰,۰۰۰	۲۵۲,۰۳۸,۸۱۶	۳۱٪	۶۴۳,۲۱۰,۰۰۰	۱۹۸,۴۲۰,۹۵۷
۱۴	۱۶۰	۴۲٪	۱۰,۴۲,۸۳۵,۰۰۰	۳۳۱,۳۷۳,۹۱۱	۳۲٪	۹۳۹,۶۰۰,۰۰۰	۲۹۸,۶۰۷,۴۴۲	۳۲٪	۷۲۴,۲۶۴,۰۰۰	۲۳۳,۰۷۴,۵۰۳

۶- نتایج

از نظر تئوری اگر سیم پیچی موتورها با طرز ماهرانه انجام شود، امکان تعمیر موتورها با راندمان مشابه قبل وجود دارد، اما نمونه موتورهای سیم پیچی شده همواره ۱٪ الی ۲٪ کاهش راندمان را نشان می دهد. اثرات تعمیر موتور بر بهره وری می تواند به طور گسترده ای از یک مرکز تعمیراتی نسبت به دیگری متفاوت باشد و تنها زمانی می تواند به درستی مشخص شود که اندازه گیری های بازدهی قبل و بعد از تعمیر صورت گرفته باشد.

صاحبان موتورها همواره با این تصمیم مواجه هستند که یک موتور با راندمان استاندارد که دچار اشکال شده است را تعمیر یا با یک موتور جدید با راندمان بالا جایگزین کنند. تصمیم گیری نباید بر اساس مقایسه پلاک موتور قدیمی و جدید باشد چراکه موتور قدیمی به واسطه عمر زیاد و آسیبهای برجا مانده از گذشته یا سیم پیچی مجدد، پایینتر از توان درج شده بر روی پلاک آن، کار می کند. به علاوه اگر موتور قدیمی با توانی بیش از حد مورد نیاز انتخاب شده باشد (که اغلب نیز چنین است) موتور جدید می تواند کوچکتر باشد و به مقدار قابل توجه می تواند هزینه ها را کاهش دهد.

موتورهای با راندمان انرژی بالا می توانند عمر طولانی تری داشته باشند. هنگامی که محاسبات مصرف انرژی الکتریکی در یک بازه ی چند ساله با موتور جایگزین و راندمان بالاتر انجام شود، ممکن است جایگزینی موتور آسیب دیده با موتور جایگزین با راندمان بالاتر، اقتصادی به نظر برسد. شکل ۸ فلوچارت فرآیند تصمیم گیری سیم پیچی مجدد یا تامین و جایگزینی موتورهای معیوب را نشان می دهد. در فلوچارت پیشنهادی سعی شده است فرآیند تصمیم گیری واقعی زمانی که یک موتور معیوب می شود، شرح داده شود.

شکل ۸: فلوچارت فرآیند تصمیم گیری سیم پیچی مجدد یا تامین و جایگزینی الکتروموتورهای معیوب

۹- مراجع و منابع

- [1] C. Yung and A. H. Bonnett, "Repair or replace?", in *IEEE Industry Applications Magazine*, vol. 10, no. 5, pp. 48-58, Sept.-Oct. 2004.
- [2] J. O'Brien, "How Much Do Electric Motors Really Cost?", *Pumps & Systems*, June 2009.
- [3] Bazuerto, Alvaro & Quispe, "). Causes and failures classification of industrial electric motor.", Enrique & Castrillon, Rosaura., (2016)10.1109/ANDESCON.2016.7836190).
- [4] Ompusunggu, Agusmian & Liu, Zongchang & Davari, Hossein & Jin, Chao & Petré, Frederik & Lee, Jay & Flanders., "Winding fault diagnosis of a 3-phase induction motor powered by frequency-inverter drive using the current and voltage signals", (2014).. 10.13140/2.1.4891.3282.
- [5] R. Vafamehr, "Design of Electrical Power Supply System in an Oil and Gas refinery", Master of Science Thesis in Electric Power Engineering, CHALMERS UNIVERSITY OF TECHNOLOGY Göteborg, Sweden, 2011.

۷- نتیجه گیری و جمع بندی

باتوجه به اینکه محاسبات دقیقی بر اساس راندمان موتور قدیم و جدید و مصرف انرژی الکتریکی آنها صورت نمی گیرد و مقایسه قیمت های خرید و جایگزینی الکتروموتورها در جدول ۲ ، این نتیجه حاصل می شود که تعمیر موتورهای الکتریکی هنگام معیوب شدن آنها می تواند در بسیاری از موارد، یک گزینه مقرر به صرفه باشد.

۸- تشکر و قدردانی

نگارندهاگان بر خود لازم می دانند از دانشگاه حکیم سبزواری و شرکت ماشین های الکتریکی جوین (جمکو) به خاطر ایجاد فرصت جهت ارائه این مقاله تشکر نمایند.